

اثر جیره‌های حاوی سبوس گندم و برنج و آنزیم فیتاز بر خصوصیات کیفی تخم مرغ در مرغ‌های تخم‌گذار
۳، س. میرزایی و غ. خداکرمان، * ع. ا. ساکی، ع. عطریان
۱، ۲، ۳-به ترتیب دانشیار، استادیار و دانشجوی کارشناسی ارشد دانشگاه بوعلی سینا
atrian9063@yahoo.com نویسنده مسئول: عطریان *

چکیده

هدف از انجام این آزمایش، بررسی تأثیرات سبوس برنج و گندم بر صفات کیفی تخم مرغ در مرغ‌های تخم‌گذار از ۳۵ تا ۲۳ هفته‌گی به مدت ۱۲ هفته بود. ۹۶ قطعه مرغ تخم‌گذار سویه های لاین w-36 با استفاده از طرح کاملاً تصادفی به ۶ تیمار، ۴ تکرار و تعداد ۴ قطعه مرغ در هر تکرار اختصاص یافتند. جیره‌های آزمایشی شامل دو سطح آنزیم فیتاز (صفر و ۲۰۰ گرم در تن) و دو سطح سبوس در جیره که به صورت ۱۵ درصد سبوس برنج و ۱۰ درصد سبوس گندم اختصاص یافته بود، صفات کیفی تخم مرغ هر دو هفته یکبار ثبت شد. نتایج کلی آزمایش حاضر نشان داد که واحد هاو به طور معنی داری ($p < 0.05$) در تیمارهای حاوی سبوس برنج افزایش یافت، ولی هیچ یک از تیمارها اثر معنی داری بر وزن زرده و پوسته نداشتند ($p > 0.05$).
واژه های کلیدی: سبوس برنج- سبوس گندم- فیتاز- کیفیت تخم مرغ- مرغ تخم‌گذار

مقدمه

سبوس برنج یکی از فرآورده‌های فرعی کشاورزی می‌باشد که به میزان زیادی در استان‌های شمالی کشور در کارخانه‌های برنج کوبی در جریان استحصال برنج تولید می‌گردد (۳). پروتئین و چربی موجود در سبوس برنج از ارزش بیولوژیکی بالای برخوردار است (۴). قیمت سبوس برنج در مقایسه با بقیه منابع انرژی زای جیره کمتر بوده و استفاده از آن در جیره‌های غذایی مرغ‌های تخم‌گذار موجب کاهش قیمت تمام شده تخم مرغ تولیدی می‌گردد (۲). میزان الیاف خام موجود در سبوس برنج تولید شده در ایران بالا بوده و گمان می‌رود استفاده از سطوح بالای آن بدون عمل آوری، موجب افزودن محتوای الیاف خام جیره و در نتیجه کاهش عملکرد تولیدی پرندگان می‌گردد (۳). از جمله عواملی که میزان مصرف سبوس برنج را کاهش می‌دهد، اسید فیتیک موجود در آن است (۶) اسید فیتیک نه تنها موجب زیست فراهمی اندک فسفر می‌گردد، بلکه جذب سایر عناصر از قبیل روی، آهن، کلسیم و منگنز را نیز تحت تأثیر قرار می‌دهد. پروتئین سبوس گندم نسبتاً زیاد و ترکیب اسیدهای آمینه آن شبیه گندم کامل می‌باشد (۱). برخی از محققین بر این باورند که سبوس گندم دارای اثر محرک رشد در پرندگان می‌باشد (۱). هدف از انجام این تحقیق بررسی اثر سبوس برنج، سبوس گندم و آنزیم فیتاز با در نظر گرفتن سطح محدودیت آنها در جیره بر روی خصوصیات کیفی تخم مرغ در مرغ‌های تخم‌گذار است.

مواد و روش ها:

در این تحقیق از ۹۶ قطعه مرغ تخم‌گذار سویه های لاین w-36 در سن ۳۵ تا ۲۳ هفته‌گی به مدت ۱۲ هفته استفاده شد. طرح آزمایشی مورد استفاده، روش کاملاً تصادفی بود که بر اساس آن مرغ‌ها به ۶ تیمار، ۴ تکرار و تعداد ۴ قطعه مرغ در هر تکرار اختصاص یافتند. در تمامی تیمارها میزان انرژی قابل متابولیسم، پروتئین، کلسیم، میزان فسفر قابل دسترس و نسبت کلسیم به